

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

5749/25/פ

הצעת חוק איסור צריכת זנות, התשפ"ה-2025

1. מטרת החוק מטרתו של חוק זה להביא לצמצום הזנות באמצעות קביעת איסור צריכת זנות, כחלק ממהלך משולב הכולל חינוך והסברה לציבור והרחבת דרכי טיפול ושיקום לאוכלוסיות בזנות (בחוק זה – המהלך המשולב לצמצום הזנות), מתוך הכרה במאפייניה הפוגעניים של הזנות ובנזקים הכרוכים בה.
2. איסור צריכת מעשה זנות העושה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:¹
- (1) צורך מעשה זנות;
- (2) נמצא במקום המשמש, באופן מלא או חלקי, למעשי זנות, במטרה לצרוך מעשה זנות; לעניין זה יראו אדם הנמצא במקום שעיקר השימוש בו הוא למעשי זנות כמי שמטרתו לצרוך מעשה זנות, אלא אם כן הוכח אחרת.
3. עבירה מינהלית עבירה כאמור בסעיף 2 היא עבירה מינהלית כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985² (להלן – חוק העבירות המינהליות), והוראות החוק האמור יחולו עליה בשינויים המחויבים.
4. קנס מינהלי לעבירה מינהלית לפי סעיף 2(1), לרבות ניסיון לעבור עבירה כאמור, וכן לעבירה מינהלית לפי סעיף 2(2), יהיה קנס מינהלי קצוב של 2,000 שקלים חדשים, ובעבירה מינהלית חוזרת – כפל הקנס האמור; בסעיף זה, "עבירה מינהלית חוזרת" – כמשמעותה בסעיף 2(ג) לחוק העבירות המינהליות.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

אמצעי חלופי לקנס 5. (א) שר המשפטים, בהסכמת שר הרווחה והביטחון החברתי, ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות אמצעי חלופי לתשלום הקנס המינהלי, כולו או חלקו, שיוטל על מי שעבר עבירה כאמור בסעיף 2 (בסעיף זה – אמצעי חלופי); מטרת האמצעי החלופי היא, בין השאר, להקנות ידע ולהגביר את המודעות בכל הנוגע לנזקים הנגרמים לאוכלוסיות בזנות, והכול כדי למנוע את הישנות ביצוע העבירה.

(ב) בתקנות כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו, בין השאר, הנסיבות והאופן שבהם יוטל האמצעי החלופי ושבהתקיימותן יהיה ניתן לדחות את מועד תשלום הקנס המנהלי לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים מיום המצאת הודעת תשלום הקנס (בסעיף זה – מועד מאוחר); כמו כן, יהיה ניתן לקבוע נסיבות מיוחדות לדחיית המועד המאוחר לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים.

דברי הסבר

בשנים האחרונות גוברת בישראל ההכרה כי תעשיית הזנות מגלמת מאפיינים פוגעניים ביותר וכי יש לפעול לצמצומה בכלים משולבים של שיקום, הסברה, חינוך ואכיפה.

חוק איסור צריכת זנות (הוראת שעה ותיקון חקיקה), התשע"ט–2019, נכנס לתוקף ביום 10 ביולי 2020 ותוקפו נקבע לחמש שנים. החוק הכיר בכך שלזנות נלווים נזקים פיזיים ובריאותיים שונים כגון זיהומים וסיכון מוגבר להידבקות במחלות מין וכן נזקים נפשיים כגון תסמונות פוסט טראומטיות, התמכרויות ואובדנות.

האוכלוסייה במעגל הזנות, שהיא בעיקרה נשים, נמצאת במלכוד המקשה על יכולת היציאה מעולם זה, בין השאר בשל הידרדרות למצבי מצוקה ומשבר. כמו כן, אוכלוסייה זו נתונה כיום לקלון חברתי, דבר המוסיף על מצוקתה ומקשה על תהליך השיקום.

לתופעת הזנות השלכות שליליות רבות והיא פוגעות פגיעה קשה בפרט ובחברה כולה מבחינה ערכית, חברתית וכלכלית. מטרת חוק איסור צריכת זנות היא צמצום הפגיעות הללו והצבת סטנדרט נורמטיבי ומוסרי המוקיע ניצול מסוג זה. בחברה בה אלימות מגדרית גואה, יש משקל משמעותי לחוק איסור צריכת זנות המסמן את צריכת הזנות כחלק מרצף האלימות הזו ומציב לה גבול. בכוחו של החוק לחולל תהליך שינוי חברתי אך מדובר במהלך הדרגתי אשר דרוש לו זמן ואורך רוח.

במטרה למדוד את יעילותו של החוק, נערך מחקר רשמי על ידי מכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל ביחס להשפעותיו, וממנו עלה כי החוק הוביל לירידה משמעותית בצריכת הזנות (יישום חוק איסור צריכת זנות" מכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל, דצמבר 2024). ממצאי המחקר מצביעים על צמצום הביקוש לזנות בעקבות אישור החוק ועל צמצום צריכת הזנות במקומות שבהם הוא נאכף ובתקופות שבהן הוא נאכף. כמו כן, ממצאי המחקר הצביעו על תמיכה בחוק בקרב מרבית גורמי הטיפול המתמחים בתחום, כמו גם שהמעמד הנורמטיבי סייע לאוכלוסיות בזנות לצאת ממעגל הזנות או לפנות לסיוע.

יודגש כי החוק מציע לאסור על צריכת זנות ולא לאסור על אדם לעסוק בזנות. זאת, בהתאם לתפיסה הנוהגת ולפיה המצויים במעגל הזנות הם הגורם הנפגע ויש לסייע לאוכלוסייה זו לצאת ממעגל הזנות בדרך של הרחבת דרכי השיקום והטיפול, לצד צמצום צריכת הזנות, ולא בדרך של הטלת סנקציות על עיסוק בזנות. בהתאם, יצוין כי המחקר מצא כי בתקופה בה חל החוק הייתה עלייה משמעותית בכמות הפונות לשירותי רווחה מתוך מעגל הזנות.

לאור הצלחת החוק, והצורך בהמשך קידום מאמצים אכיפתיים ונורמטיביים לצורך צמצום צריכת זנות בישראל, מוצע עתה לעגנו כהוראה קבועה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת קארין אלהרר וקבוצת חברי הכנסת (פ/5647/25).

הצעת החוק זהה לפ/5647/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' באייר התשפ"ה (05.05.2025)